

Cesar bolan.

Že pred 14 dnevi smo naznanili v svojem listu, da je cesar na lahkem prehlajenju obolel in da se radi tega ni udeležil slavnosti dunajskega pevskega društva. Bolezen pa ni prenehala, ampak se je zadnji čas celo nekoliko poslabšala, in sicer tako, da se cesar na željo zdravnikov ne bo udeležil otvoritve delegacij v Budimpešti. Seveda je ta novica vzbudila ne samo v Avstriji, ampak po celim svetu, največjo pozornost, kajti avstrijski cesar je med vladarji najpriljubljenejša in najbolj znana oseba, kjer zdravstveno stanje se povsod zasleduje z zanimanjem in sočutjem.

Uradno poročilo.

Z dne 19. aprila se o obolenju cesarjevem uradno poroča: Cesar že 14 dni bolega na kataru. Bolezen traja nezmanjšano dalje. Poleg cesarjevega generalnega nadzdravnika dr. Kerzla, kateremu je poverjeno zdravljenje cesarjevo, je bil za časa obolenja večkrat pozvan v posvet dvorni svetnik prof. dr. Ortner, ki je zadnje dni opetovano imel priliko, položaj cesarjev natančno preiskati. Profesor je našel, da je katar povzročil pri cesarju tudi večjo vročino, ki je združena s pokašljevanjem, kar moti nočni počitek cesarjev. Cesarjeve moči in apetit so zadovoljive, Cesar resuje ne glede na obolenje po stari navadi državne posle in sprejema ustna poročila.

Za dan 20. aprila sta se izdali 2 uradni poročili. Prvo se glasi: Cesarja se je lotila mrzlica. Vročina je povišana, v najtanjših cevkah sopil se je pojavil močnejši katar, ki sega v skrajne dele pljučnih krp. Cesar je noč primeroma dobro prebil. Sam se počuti dobro. Dopoldne je sprejel razne visoke uradnike, med njimi tudi ogrskega ministrskega predsednika grofa Tiso.

Drugo poročilo pravi: Danes dopoldne je profesor dr. Ortner iznova obiskal cesarja. Nato sta s cesarjem zdravnikom dr. Kerzлом sklenila, da pokliče v posvet še specialista profesorja Chiarija. Posvet se je vršil opoldne.

Iz drugih poročil se izve, da je vročina cesarjeva znašala od nedelje na ponedeljek 38 stopinj. Noč je motil kašelj, splošno pa noč ni bila slaba. Bolezen označujejo kot globokoležečo bronhitis (vnetje sopil).

Od 19. t. m. spi cesarjev telesni zdravnik v sobi poleg cesarjeve spalnice. Zdravniki so cesarju že pred dnevi priporočali, da naj gre na jug. Cesar je to odločno odklonil.

Cesarjeva hči Valerija.

Se tekom zadnje nedelje, dne 19. aprila, je bila na Dunaj poklicana cesarjeva hčerka Valerija, ki je še isti dan s svojim soprogom, nadvojvodo Salvatorjem, prispela na Dunaj. Tudi prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki se je mudil v Konopištu, je bil poklican na Dunaj.

Opazilo se je, da je imel ministrski predsednik grof Stürgkh dne 20. t. m. dopoldne dolgo posvetovanje z dunajskim policijskim predsednikom.

Kako se cesar počuti.

Poroča se, da je cesar vkljub boleznim zelo dobre volje. Bolezen ga ne moti pri delu, kar smatrajo zdravniki za najboljšo znamenje. Tudi vreme se je v ponedeljek zelo omililo, ugodna zračna toplota je za njegovo bolezen najboljše zdravilo. Apetit je tudi ves čas dober. Kakor znano, je prehlajenje sopil bilo pri cesarju že nekaj let sem redna prikazen. Bolezen se je pojavila ali v jeseni ali na spomlad, ko se je začelo vreme spreminjati. Navadno pa so bila sopila le na lahno prehlajena, cesar je imel navađen katar. Letos sega prehlajenje globlje, zdravniki označujejo to bolezen kot bronhitis. Iz zdravniških krogov se celo poroča, da je desna stran pljuč znatno prizadeta in vneti.

Visoka oseba, ki je bila dne 19. t. m. pri cesarju, pa piše: Bil sem začuden, kako dobro cesar izgleda in kako se dobro počuti. Po vesteh, ki so se zadnji čas raznašale o njegovem zdravstvenem stanju, nisem upal, da bo tako dobro izgledal. Cesar je govoril brez vsakih težav ter ni naredil utisa, da bi bil bolan ali da bi mu ne bilo dobro.

Tudi iz cesarjeve okolice pravijo, da je cesar vedno dobre volje in da se morda niti ne zaveda, da je njegovo telesno zdravstveno stanje drugačno kot navadno. Cesar se je sicer v nedeljo popoldne večkrat v stolu nagnil in vzdihnil, toda bržkone radi tega, ker je bil vsled mnogih avdijske utrujen. — V ponedeljek je cesar nekemu dvorjanu rekel: Menda bom le šel v Budimpešto k delegacijam. Seveda, ga zdravniki ne bodo pustili.

Državni zbor in delegacije.

Socialnodemokratska stranka je vposlala na predsednika državne zbornice pismo, v katerem zahteva, da skliče najhitreje državni zbor. Zahteva je gotovo upravičena, ampak vsi vemo, da ji vlada ne bo ugodila, ker se ni ničesar storila, da bi spravila Nemce in Čeha. Delegacije bo vsled obolevnosti cesarja otvoril prestolonaslednik Franc Ferdinand. To je sedaj že drugič, da prestolonaslednik pri delegacijah naštemestuje cesarja, vsakokrat slučajno v Budimpešti.

Hrvat — goljufani.

Vsled pritiska z Dunaja so Madžari morali skrbeti, da se na Hrvaškem odpravi komisariat in se u-

peljejo zopet redne razmere. Čuvaj je moral biti in prišel je baron Skrllec. Toda ko so podajali Madžari Hrvatom prijateljsko roko, že so gojili v svojem srečnem misli. Omamili so liberalne hrvaške poslance, ki so sedaj na krmilu, ter jim izvalili privoljenje za zakon, s katerim lahko razlastijo hrvaško obalno madžarske pomorske namene. Rekli so poslancem, da se gre le za kos zemlje pri Reki. Obenem so jim zagotovili, da bodo vodila mesta v Zagrebu dobili v reke Hrvatje, tako, da se jim ni treba bati nobene madžarske zvižaje. Madžari so dobili razlastilni zakon, obenem pa pozabili na vse druge obljube. Že razglašajo, da ne bodo samo na Reki, ampak tudi pri treh drugih mestih razlastili hrvaško zemljo. O nastavitvi Hrvatov na najuplivišja mesta pri zagrebških uradih pa nočejo Madžari nič več slišati. Hrvatje so bili zopet grdo ogoljufani in Madžari se smejejo v pest lahkovernim Hrvatom. Bati se je, da nastave na Hrvaškem zopet stari nered in staro brezpravje.

Kako se je z Bolgari postopalo.

O zadnji balkanski vojski se polagoma izve resnica. Francoski poslanik Delkase je posredoval, da sta se zbližali Rumunija in Rusija. S tem je odtrgal Bolgarijo od Rumunije. Rusija je videla, da ji samozavestni bolgarski narod ne bo nikdar brezpogojno sledil, ampak da postane lahko celo njen nevaren nasprotnik, kadar se bo slo za to, kdo dobi Carigrad. Zato je bilo treba Bolgarijo oslabeiti, kar se je tudi posrečilo. S Srbijo nima in ne more imeti Rusija prijatelja, ker nikjer ne meji. Zato Rusijo ne moti, da Srbija postane močnejša, tem bolj, ker je s tem ob ruski strani važen činitelj v vsakem sporu z Avstrijo. Rusija bi celo rajši videla, da dobi Carigrad Rumunija kakor Bolgarija, to pa iz cerkvenih ozirnov. Če je vse to res, potem se v Rusiji povdarja samo takrat slovanska vzajemnost, kadar je Rusiji v korist.

Francoski katoliki in volitve.

Zadnje dni tega meseca se bodo vršile volitve v francosko zbornico. Z ozirom na dogodke, ki so se pojavili v taboru proticerkvenih bojnikov, n. pr. da je ministrica žena umorila spoštovanega časnikarja, da so ministri ščitili največje goljufe, da so uplivali na sodnike, vse to bi zadostovalo, da katoliške stranke nastopijo krepko in z upanjem na uspehe v volitvenem boju. Toda katoliki se bolj bojijo med seboj kakor proti sovražnikom. Eni so republikanci, drugi so za to, da vlada kralj čez Francosko. Zadnji se delijo zopet v dve struji, ker ena noče za kralja rodno orleonsko, druga rodno bonapartsko. Zraven se še delijo v prave in nepravne katolike. Na ta način seveda ni upati, da bi dosegli kake uspehe. Edinost je med katoliki prva potreba. Pri teh razmerah francoskim školam ni drugega preostalo kakor da so dali splošna navodila za volitve, da tako zabranijo vsaj uhajanje k liberalnim strankam.

Vojska v Ameriki?

Med Mehiko in Združenimi državami Severne Amerike preti vojska. Spor je nastal na sledeči način: Oddelek američanskih vojakov se je izkrcal v mehiškem pristanišču Tampico, da nakupi za svoje lažje potrebne olja. Mehikanci pa so ta vojaški oddelek vjeli in zaprli. Na takojšen odločen protest severoameriškega generala Majo so Amerikance sicer zopet izpustili, a admiral je zahteval zadoščenje in postal Mehikancem zahtevo, da morajo Mehikanci s salutnimi (pozdravnimi) streli pozdraviti američansko zastavo v teku 24 ur. Oprostilo zadoščenje je podal predsednik ljudovlade Huerta, zahtevo pozdravnih strelov pa so Mehikanci odklonili. Združene države so sedaj poslane pred pristanišče Tampico svoje bojno brodovje, katero bo začelo bruhati ogenj nad Mehikance, ako ti ne bodo zadostili zahtevi Združenih držav. Vlada Združenih držav ne odneha, istotako noče odnehati Huerta. Vsled tega hoče Huerta končati meščansko vojno in se je začel pogajati z vstaši. Huerta je obljubil vstašem soudeležbo pri vladi in upa, da bo dobil v vstaših dobre zaveznike v neizogibni vojni z Združenimi državami. — Mogoče je, da se bo še kaka druga država vmešavala v mehičansko-ameriški spor. Japonci bodo skoro gotovo priskočili Mehikancem na pomoč.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 26. aprila. Nedelja. 2. po veliki noči. Klet, papež. — Evangelij: Jezus, dobri pastir. Jan. 10, 11—16.
- 27. aprila. Ponedeljek. Peregrin.
- 28. aprila. Torek. Pavel od sv. križa.
- 29. aprila. Sreda. Peter, mučenik.
- 30. aprila. Četrtek. Katarina Sij., d.
- 1. maja. Petek. Filip in Jakob, apost.
- 2. maja. Sobota. Atanazij, šk.

Občni zbor Slov. Kmečke Zveze se vrši v nedeljo, 3. maja 1914 ob 1. uri popoldne v Celju pri „Belem volu“. — Agitirajte za mnogoštevilen obisk!

Imenovanja. Za korespondenta arhivnega sveta za Štajersko so imenovani: dr. Frane Kovačič, profesor bogoslovja, in dr. Anton Medved, gimnazijski profesor, oba v Mariboru, ter Josip Kožuh, gimnazijski profesor v Celju.

* † **Ana Ozmeč.** Pri svojem sinu č. g. Josipu Ozmeču, župniku in dež. poslancu v St. Lovrencu na Dravskem polju, je v torek, dne 21. aprila, po dolgi in mučni bolezni umrla vrla žena Ana Ozmeč, stara 77 let. Pogreb drage rajne se je vršil danes dopoldne v St. Lovrencu. — Sorodnikom naše sožalje, rajni pa svetla večna luč!

* **Smrt 91letnega Savinčana.** Umrl je na Vrtilah, župnija Gornja Sv. Kungota, po kratki in mučni bolezni Jernej Cilensek, star 91 let. Rajni se je rodil dne 23. avgusta 1823. v Levcu pri Celju. Kot 17letni fant je začel voziti z vozom (parizajem), v katerega je imel vpreženih 7 konj. Prevozil je celo Laško, del Svice, Gornjeavstrijske itd. Ko se je pa začel pomikati hlapec, je vožnjo opustil in se dne 2. svečana l. 1846. oženil v Gotovlje pri Zalcu ter pridno na svojem posestvu gospodaril. Leta 1860. dne 8. julija je strašen požar uničil celo vas Gotovlje in tudi vsa njegova poslopja. — Narodilo se mu je petero sinov, kateri še vsi živijo in so stari skupno 300 let. Leta 1874. je na njivi koruzo okopaval, nakrat se vlije hud dež in Jernej išče pri bližnjem križu zavetja, v tistem trenutku udari strela v križ in Jerneja vrže na zraven ležečo njivo v pšenico. Od fitega časa je imel levo nogo sključeno. Oženjen je bil 64 let in je l. 1906 obhajal diamantno poroko. Ob tej priliki mu je tudi naš presvetli cesar podaril 60 kron. Kako je bil starček priljubljen, je kazal njegov pogreb dne 19. aprila. Ker je bil podporni ud veterancev, so se isti v polnem številu z godbo poleg ogromnega števila ljudstva udeležili njegovega pogreba. N. v m. p.!

* **Veseli glas.** — Nova zmaga naših pristašev. Od Sv. Bollenka pri Središču nam poroča somišljenik: V občini Jastrebec so se vršile občinske volitve, pri katerih je naša stranka zmagala v vseh treh razredih. Čast zavednim možem, ki se niso dali od nikogar preplašiti. Liberalni mešetarji niti niso čakali na volitve v I. razredu, ampak so jo kar odkurili domov. Bog jim daj dobro spanje!

* **Katoliški ženski shod** se je vršil pretekli teden na Dunaju med velikim zanimanjem vse avstrijske javnosti. O organizaciji kmečkih žena je govorila poljska kneginja Lubecka-Dlovje iz Poznania. Odlična govornica je povdarjala: Kmečka gospodinja ni samo soproga in mati, kajti skrbeti mora tudi za hišo in za vzgojo svojih poslov, katerim mora biti v duševnih in socialnih odnosih za vzgled. Praktičnih sredstev za kolikor mogoče vsestransko izobrazbo kmečkih gospodinj pa more nuditi le organizacija istih. V teh se namreč krepki stanovska zavest in spredavanji, tečaji itd. potrebni pouk v različnih kmetijskih strokah. S takimi organizacijami bi se tudi najlažje uplivalo na omejitev izseljevanja, ki se vedno bolj širi. Podobne organizacije bi morale popirati tudi država in jim dajati potrebne denarne podpore.

* **Za pošteno življenje pri vojakih.** Dunajsko zborni poveljstvo je izdalo odlok, ki se peča s pogostimi samomori in samomornilnimi poizkusi pri vojakih. Navaja se, da se je v doli ob 1. januarja t. l. do 15. marca pri posameznih vojaških oddelkih II. zbora izvršilo 1—2 ali pa tudi do 5 in celo 7 slušajev samomorov in samomornilnih poizkusov. Večinoma povzročila samomore lahkomišljenost. Poveljnikom pododdelkov (stotnikom in ritmojstrom) se naroča, da morajo svoje vojake temeljito poučiti ter jih toplo in prisrčno opozoriti na stanovske dolžnosti. Nprava vzgoja naj se vrši pred vsem v materinem jeziku. Zborni poveljstvo opozarja posebno na staro preizkušeno vrednost besede božje, na verski pouk, in naglašajo, kako potrebno je, da imajo vojski prilžnost, iti ob nedeljah v cerkev k sv. maši. Nekaj lepega je ta odlok. Da bi se le res izvajal tudi drugod! — Zadnji katoliški shod v Ljubljani je sprejel resolucijo, kjer se zahteva, da bi vojaškim duhovnikom bilo dovoljeno — kar žal ni — večkrat v tednu obiskati vojake v vojašnicah ter jim vsaj enkrat na teden predavati o versko-nravnih vzgoji in jih navduševati za večkratno sprejemanje sv. zakramentov. Kdaj pride do tega? Sicer res ubogi vojski, ki pridejo iz verne domače hiše v vojašnice, kjer ne vidijo nikjer ne razpela, ne svete podobe in so vrhu tega še ločeni od cerkve in tabernakelja! Tu, tu treba sprememb tudi v življenju vojakov in vojašnic.

* **Nemški grof zasačen pri vltomu.** Policija v Parizu je zasačila dne 17. t. m. 6 vlomilcev ravno, ko so izpraznili trgovino nekega zlatarja in odnesli za 400.000 K raznih dragocenosti. Med aretfranci je tudi pustolovec in mednarodni vlomilec nemški grof Montgelas iz Berolina, katerega iščejo že delj časa španske, laške in angleške oblasti.

* **Nemške občine za Súdmarko.** Meseca marca so za znano nemško napadalno društvo Súdmark, ki hoče pregnati Slovence z naše zemlje, darovale nemške občine sledeče zneske: Ljubno na Gornjem Štajerskem 200 K, Celje 100 K, Maribor 100 K, Radgona 50 K, Slov. Bistrica 20 K, Eisenberg 40 K, okrajni odbor Eisenberg 40 K. Celu par ubogih kočevskih občin je darovalo večje svote za to društvo, katero hoče v naše kraje spraviti protestantske Svabe. — O spodnještajerskih občinah, ki so darovale za Súdmarko, je znano, da so zelo zadolžene, a kljub temu so za nemstvo tako požrtvovalne, da od svojih občinskih doklad podarijo znatne svote Súdmarki in Sufferaj-